

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Світлана Губа Анатоліївна – викладач кафедри практики германських мов КДПУ ім. В. Винниченка.

Коло наукових інтересів: культурна самоідентифікація майбутніх учителів іноземної мови.

ПЕРЕВІРКА СТАНУ МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ СПЕЦІАЛЬНИМ ДИСЦИПЛІНАМ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ НЕВИРОБНИЧОЇ СФЕРИ У ВУЗІВСЬКІЙ ПРАКТИЦІ

Катерина ДЕЛЮКІНА (Кривий Ріг)

В статті розглядається стан моніторингу якості навчання спеціальним дисциплінам майбутніх менеджерів невиробничої сфери у вузівській практиці.

В статье рассматривается состояние мониторинга качества обучения специальным дисциплинам будущих менеджеров непромышленной сферы в вузовской практике.

Ключові слова: моніторинг, якість навчання, моніторинг якості навчання, спеціальні дисципліни.

Постановка проблеми у загальному вигляді. У системі ВНЗ надається економічна освіта тим, хто зробить підприємництво сферою своєї професійної діяльності. У системі підготовки спеціалістів з економіки та післявузівської підготовки створюються умови для економічної освіти майбутніх менеджерів невиробничої сфери вищої кваліфікації.

Дуже важливо зрозуміти, що економічна освіта здобувається не для престижу, а для практичної економічної діяльності. Перехід до нових економічних відносин потребує не тільки розуміння, а й прискореного розвитку економічного мислення людей. Тривалий час потреба в формуванні економічного мислення була відсутня, тому що за умов адміністративно-командної економіки нічого не треба було вирішувати самому, а людина не почувала себе безпосереднім учасником економічних відносин. Їй не треба було впливати на хід економічних подій, не треба було виявляти творчу активність, здійснювати вибір свого місця в економічній системі. За ринкових відносин людина починає усвідомлювати не тільки цінність свободи вибору, а й відповідальність, що з вибором зв'язана. Приймаючи рішення зайнятися бізнесом чи працювати за наймом, людина вибирає свою долю і долю своїх дітей [1, С.56-57].

Зважаючи на все вище згадане майбутнє нашої країни залежить від якісно підготовлених кадрів, які будуть працювати на користь державі. Якісне навчання залежить від багатьох факторів: педагогічної майстерності викладачів, технічного забезпечення ВНЗ, бажання студентів вчитися та інших факторів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз психолого-педагогічної літератури свідчить про те, що перевірка стану моніторингу якості навчання невисвітлені в роботах науковців. Але має місце досить широке обґрунтування проблеми підвищення якості навчання. Так, наприклад, проблеми керування процесом забезпечення якості освіти досліджені А. В. Глічевим, І. А. Зимовою, Л. Л. Редько, І. Г. Саловою, А. І. Субетто. Питанню якості управління та керування освіти присвячені праці багатьох вчених (Ю. К. Бабанського, В. П. Беспалько, І. Я. Лернера та інших). Великий вклад внесли А. Г. Бермус, К. В. Бондаревська, А. А. Грекова, В. І. Загв'язинський, В. А. Караковський, Н. К. Сергєєва, В. В. Серікова, І. М. Фомічева, що створили теоретичні передумови реформування освіти в ВНЗ, та пошук шляхів підвищення її якості.

Формулювання цілей статті. Метою даної статті є перевірити та проаналізувати стан моніторингу якості навчання спеціальних дисциплін майбутніх менеджерів невиробничої сфери у вузівській практиці.

Виклад основного матеріалу дослідження. Починаючи дослідження моніторингу якості навчання спеціальним дисциплінам майбутніх менеджерів невиробничої сфери, відзначимо, що ми намагалися пересвідчитися в правомірності тих теоретичних знань які ми отримали.

З метою діагностики уявлень викладачів ВНЗ та майбутніх менеджерів невиробничої сфери про моніторинг якості навчання було проведено анкетування. У ході анкетування викладачам ВНЗ та майбутнім менеджерам невиробничої сфери необхідно було дати відповіді на наступні питання:

Для викладачів:

1. Дайте визначення поняття моніторинг.
2. Дайте визначення поняття моніторинг якості навчання спеціальним дисциплінам.
3. Чи використовуєте інструментарії моніторингу у своїй роботі?
4. Яким чином поліпшуєте якість знань майбутніх менеджерів невиробничої сфери?

Питання для студентів:

1. Дайте визначення поняття моніторинг.
2. Дайте визначення поняття моніторинг якості навчання спеціальним дисциплінам.
3. Як на вашу думку, отримуєте ви якісні знання?

Як показало анкетування, 57% викладачів вперше дізналися про поняття моніторинг якості навчання спеціальних дисциплін з нашої анкети, 30% викладачів знайомі з цим поняттям але у своїй педагогічній практиці не приділяють йому значення, 13% викладачів знайомі і навіть самотужки намагаються проводити моніторинг якості навчання серед своїх студентів. Серед відповідей майбутніх менеджерів невиробничої

сфери ми виявили, що 17% лише колись чули поняття моніторинг, 3% студентів мають приблизне розуміння і 80% студентів ніколи не чули про моніторинг якості навчання спеціальним дисциплінам.

Виходячи з даних анкетування можна зробити висновки, що не тільки студенти але й більшість викладачів не розуміють поняття моніторингу якості навчання. Тобто проблемою поліпшення якості знань займаються лише 13% викладачів. Можна зробити висновки, викладачі-предметники приділяють дуже мало уваги вдосконаленню свого педагогічної майстерності, не цікавляться новітніми педагогічними технологіями, не аналізують якість навчання в академічних групах, а лише вдосконалюють свої знання з предмету, що викладають.

Вивчення і аналіз навчально-методичного забезпечення, навчального плану та освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, що мають працювати за професійним спрямуванням 6.030601 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», ми встановили, що в Освітньо-кваліфікаційній характеристиці та освітньо-професійній програмі підготовки 0502 «Менеджмент» у розділі нормативні посилання є посилання на ГСВО МОН засоби діагностики рівня якості освітньо-професійної підготовки бакалавра з напрямку «Менеджмент». Для визначення якості підготовки пропонується використати тести об'єктивного контролю рівня якості освітньо-професійної підготовки фахівця. Посилання на моніторинг якості навчання не було знайдено.

Необхідність використання тестових матеріалів для моніторингу якості навчання на різних стадіях навчання не викладає сумніву. Тестові завдання це найбільш об'єктивний, технологічний засіб перевірки знань. Але дуже важливо розуміти як часто, за якими темами, який об'єм матеріалу використати для тесту, на якому етапі. Для продуктивної праці викладачу потрібно систематично проводити атестацію студентів.

Оцінки отримані під час навчання майбутніх менеджерів не виробничої сфери зі спеціальних дисциплін на дійсності не показують якість професійної підготовки. Її показниками є: об'єм знань, структура знань, тип професійного мислення, фактор часу, професійний стиль діяльності, культура мовлення.

Як нам вдалося виявити у ВНЗ не дуже розвинута система взаємовідвідування практичних занять, відкриті заняття. В процесі сумісного аналізу семінарського заняття викладачі можуть виявити прогалини в підготовці студентів і якщо ці проблеми будуть повторюватися то можна відмовитися від неефективних методів викладання, підвищити кваліфікацію викладача, організувати сумісні практичні заняття з іншими викладачами.

В еру розповсюдження інформаційних технологій використання комп'ютера у процесі навчання сприяє підвищенню інтересу та загальної

мотивації навчання, стимулює та активізує пізнавальну діяльність, сприяє збагаченню студента навчальною інформацією в усіх галузях знань. Застосування нових інформаційних технологій вчить студента самостійно здобувати, аналізувати і застосовувати знання у навчальній і практичній діяльності, готує його до майбутньої професійної діяльності в інформаційному суспільстві. Але як показує практика, більшість студентів при використанні інтернет ресурсів для підготовки до семінарських занять навіть не читають інформацію яку знайшли. Це призводить до того, що знижується якість навчання, об'єм знань. Така сама тенденція спостерігається при написанні курсових, дипломних проектів, рефератів. Майже всі студенти замість відвідувань бібліотек користуються інтернетом для підготовки до семінарських занять.

Якість навчання багато в чому визначається тим, наскільки викладач зуміє направити педагогічний процес на розвиток особистості студента відповідно до його здатностей і можливостей.

Через те що, екзаменаційна оцінка є головною, то більшість майбутніх менеджерів невиробничої сфери не надають особливої уваги поточному контролю знань і вмінь. Пропускають заняття, систематично не готуються до них. Ці фактори відображаються на якісному засвоєнні знань.

Моніторинг якості навчання спеціальних дисциплін майбутніх менеджерів невиробничої сфери не проводиться у ВНЗ. Викладачі не володіють необхідними педагогічними та методичним знаннями.

Висновки з даного дослідження. Аналіз результатів дослідження дає підстави для висновків про те, що:

1. Більшість викладачів ВНЗ не знайомі з поняттям моніторинг якості навчання спеціальних дисциплін майбутніх менеджерів невиробничої сфери и не використовують інструментарії моніторингу на своїх заняттях. Більш того навіть не проводять аналіз якості навчання.

2. В навчально-методичному забезпеченні, навчальному плані та освітньо-професійній програмі підготовки бакалаврів, що мають працювати за професійним спрямуванням 6.030601 “Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності” нічого не передбачано для моніторингу якості навчання.

3. Викладачі не проводять відкриті заняття та самі не відвідують заняття своїх колег, використовують старі методи навчання.

4. Для підготовки до занять студенти використовують інтернет ресурси, які навіть не читають перед тим, як роздруковувати. Від цього у них губиться інтерес до навчання, не засвоюються якісно знання. Це призводить до того, що майбутні менеджери не можуть аналізувати, синтезувати інформацію.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Аксьонова О. В. Методика викладання економіки: Навч. Посібник / Олена Валентинівна Аксьонова.— К.: КНЕУ, 1998. – 280 с.
2. Кондрашова Л. В. Процесс обучения в высшей школе: учебное пособие / Лидия Валентиновна Кондрашова. – Кривой Рог: КГПУ, 2007. – 318 с.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Делюкіна Катерина Олександрівна – старший викладач кафедри суспільно-гуманітарних наук (ПВНЗ Інститут ділового адміністрування).

Коло наукових інтересів: дидактичні умови моніторингу якості навчання спеціальних дисциплін майбутніх менеджерів невиробничої сфери.

СТАН АНАЛІЗУ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ У МУЗИКОЗНАВЧІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Галина ДДИЧ (Кіровоград)

У статті йдеться про сучасний стан аналізу музичних творів у музикознавчій літературі та виявлення трьох принципово важливих аспектів підходу до нього: з позицій естетики і музикознавства, з позицій психології сприймання, з позицій педагогіки.

В статтє идет речь о современном состоянии анализа музыкальных произведений в музыковедческой литературе и выявлении трех принципиально важных аспектов подхода к нему: с позиций эстетики и музыкознания, с позиций психологии восприятия, с позиций педагогики.

Ключові слова: аналіз, художній твір, інтерпретація, цілісність, сприймання, образ, структура, зміст, музична форма, процес.

Постановка проблеми. Реформування системи освіти, її концептуальних, структурних та організаційних основ у контексті соціально-економічних перетворень, які відбуваються в Україні, не мислиться без виховання і розвитку творчої особистості, здатної спрямовувати свою життєдіяльність у русло гуманістичного розвитку суспільства і саморозвитку на підґрунті засвоєння загальнолюдських цінностей.

Сучасне суспільство створило сприятливі умови для розширення виховного впливу мистецтва, і особливо музики, на формування особистості.

Повноцінне естетичне сприймання вимагає певних знань арсеналу засобів виразності музичної образності. Л. С. Виготський підкреслював, що для появи естетичної реакції необхідно йти « ... від форми художнього твору через функціональний аналіз її елементів і структури до відтворення естетичної реакції до установлення її загальних законів» [5, 41].

Пізнання музики і перетворення її в могутній засіб естетичного формування особистості в значній мірі залежить від методу аналізу музичних творів.